

Milan Radanovic (historicar)

Vlasti u Srbiji podrzavaju rehabilitaciju nacistickih saradnika

Govoreci za Vijesti.ba o procesu sudske rehabilitacije Milana Nedica, generala Vojske kraljevine Jugoslavije i vodji marionetske vlade u Srbiji pod kontrolom Treceg rajha, kao i drustvenim otporima u Srbiji u pogledu rehabilitacije, historicar Milan Radanovic je istakao da proces

sudske rehabilitacije Milana Nedica predstavlja konacni paroksizam istorijski neprihvatljivog i pravno skandaloznog Zakona o rehabilitaciji koji je 2006. izglasala, a 2011. dopunila Narodna skupstina Republike Srbije. Odmah da napomenem da ne verujem da ce Milan Nedic biti sudski rehabilitovan, ocjenjuje Radanovic.

Za razliku od proslogodisnje sudske rehabilitacije Drazze Mihailovica, ne postoji spremnost drzavnog vrha da podrzi Nedicevu rehabilitaciju. Naime, prema nedavnom priznanju Olivera Antica, doskorasnjeg savetnika predsednika Tomislava Nikolice, vojvoda Nikolic je odigrao znacajnu ulogu u okoncanju sudskog procesa Mihailoviceve rehabilitacije. Niko ozbiljan ne sumnja da je sudska rehabilitacija najistaknutijih protagonista Drugog svetskog rata iz redova domacih vojno-politickih snaga stvar volje politickog vrha. Mihailovicev je proglašen neosudjivanim cime je aktuelni rezim dao svoj doprinos sudjenju drzavi koja je Mihailovica s pravom osudila na najtezu kaznu. Istorijske cinjenice su nepromenjive i danas su optuzujuce po Mihailovica (ili Nedica).

Aktuelnoj vlasti ne ide u prilog da Srbija bude prva drzava u Evropi koja ce rehabilitovati predsednika jedne kvislinske vlade, naglasava Radanovic.

Mnogo je jednostavnije sprovesti rehabilitaciju „prvog gerilca Evrope“, ujedno i navodnu zrtvu „montiranog staljinistickog procesa“, pogotovo s obzirom na Mihailovicevu posthumnu hladnoratovsku reputaciju i cinjenicu da su procetnicke politicke stranke u Srbiji dokazni partneri Brisela.

Radavnovic je konstatovao da je paradoksalno to da je Mihailoviceva rehabilitacija znatno manje problematizovana u srbijanskoj javnosti od potencijalne Nediceve rehabilitacije.

S obzirom na cinjenicu da su Mihailoviceve vojne snage pobile daleko vise ljudi, prvenstveno civila, ukljucujuci velik broj zena i dece, i bile od znacajnije vojne pomoci nemackom okupatoru, narocito u najkriticnijim momentima rata po okupatora –od snaga pod ingerencijom Nediceve vlade. Stvar postaje jasnija ako uzmemo u obzir da zagovornici Mihailoviceve rehabilitacije, ujedno i bastinici njegove ideologije, vec dve decenije u razlicitom stepenu obavljaju vlast u Srbiji. Procetnickska politicka elita i antikomunisticka inteligencija ignorisu ili relativizuju kolaboraciju Mihailovicevog pokreta sa nemackim okupatorom i ignorisu ili minimiziraju zlocine

Mihailovicevog pokreta u cilju efikasnije normalizacije cetnistva.

Otvorenih zagovornika ideologije Milana Nedica i onih koji javno priznaju da im je Nedic makar podjednako prihvatljiv kao Mihailovic – nema na vlasti u Srbiji, istakao je Radanovic.

Medjutim, iako je sudsku rehabilitaciju Milana Nedica otvoreno podrzao zanemarljivo mali broj pojedinaca iz redova desne inteligencije, to ne znaci da je Nedic u tom ideoloskom miljeu percipiran kao negativna istorijska licnost. Zbog cega onda Nedic nece biti rehabilitovan? Prvenstveno zbog toga sto oni koji su zagovornici relativizacije Mihailoviceve komandne odgovornosti nisu u stanju da na isti nacin relativizuju Nedicevu politicku odgovornost. Za razliku od Mihailovica, Nedic nije proveo rat u sumi vec u kabinetu (u gradu koji je pretrpeo ogormna stradanja vec prvog dana rata i u gradu u kom je sproveden Holokaust), nije postavljen na politicku funkciju od strane emigrantske vlade vec od strane okupatora, nije se sastajao sa americkim ili britanskim oficirima vec sa Hitlerom.

Proces sudske rehabilitacije Milana Nedica predstavlja konacni paroksizam istorijski neprihvatljivog i pravno skandaloznog Zakona o

rehabilitaciji koji je 2006. izglasala, a 2011. dopunila Narodna skupština Republike Srbije, kategorican je u ovoj ocijeni Radanovic.

Na osnovu tog zakona, odnosno na osnovu privatnog misljenja sudije koji predsedava procesom za rehabilitaciji, a koje je neretko desno ideologizovano ili nedovoljno potkrepljeno istorijskim znanjem, moguće je rehabilitovati sve one za koje sudija smatra da su bili zrtve progona „iz politickih i ideoloskih razloga“, stoga nije neobicno sto je u medjuvremenu rehabilitovan odredjen broj licnosti koje su bile nesumnjivi ratni zlocinci, ali i velik broj licnost koje su bile nesumnjivi saradnici okupatora. Taj zakon, kao i njegovo sprovođenje u delo, pri cemu su procesi za rehabilitaciju poznatijih istorijskih licnosti uvek praceni naklonscu rezimskih medija, osmisljen je u cilju kriminalizovanja pokreta koji je uz vecinsku podrsku jugoslovenskog stanovnistva pobedio 1945. i u narednim decenijama izgradio drustvo mnogo pravednije i egalitarnije od drustava monarhisticke Jugoslavije, kvislinskih tvorevina i kapitalistickih drzavica nastalih na rusevinama socijalisticke Jugoslavije.

Desnicari, nacionalisti i antikomunisti koji su preuzeli vlast u Srbiji sprovodeci ekonomsku i socijalnu politiku koja evidentno ugrozava ogromnu vecinu stanovnika pokusali su da legitimizuju svoju vlast delegitimizacijom i kriminalizacijom drzave koju su stvorili jugoslovenski partizani i komunisti. Ispravljanjem „istorijskih nepravdi“ koje je navodno pocinio komunisticki rezim zamagljuju se nepravde koje desnicarski antisocijalisticki rezimi svakodneвно cine velikoj vecini stanovnika Srbije. U svemu tome vladajuće politické strukture imaju podrsku revizionisticke historiografije, konzervativne inteligencije, crkve i tzv. dobitnika kapitalisticke tranzicije, sto nije samo osobenost Srbije vec opsti fenomen postsocijalistickih drustava, zakljucio je u svom osvrtu na proces rehabilitacije Milana Nedica, historicar Milan Radanovic.

(bhmedia / Vijesti.ba)